

EDUSKUNNAN
PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA

Helsingissä

15 päivänä joulukuuta 1992

Lausunto n:o 36

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 11 päivänä joulukuuta 1992 hallituksen esityksen n:o 343 laiksi valtion eläkelain muuttamisesta sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Erik Strömberg valtiovainministeriöstä, esikuntapäällikkö, eversti Matti Ahola ilmavoimien esikunnasta ja professori Mikael Hidén.

Käsiteltyään asian valtiosääntöoikeudelliselta kannalta perustuslakivaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan valtion eläkelakia muutettavaksi siten, että vuoden 1992 jälkeen upseerin tai opistoupseerin virkaan tulevilla on mahdollisuus siirtyä vanhuuseläkkeelle, kun heille on kertynyt eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa upseerin tai opistoupseerin virassa vähintään 30 vuotta, ei kuitenkaan ennen 55 vuoden iän täyttämistä. Eläkkeen tavoitetaso olisi 60 prosenttia ja se karttuisi 30 vuodessa. Järjestelmään sisältyisi mahdollisuus erota palveluksesta jo 48 vuoden iässä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Zyskowitz, jäsenet Kekkonen, Koskinen, Laine, J. Leppä-

Esityksen säätämisyjärjestysperustelujen mukaan lakiehdotus voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä, koska ehdotetut muutokset koskevat lain voimaantulon jälkeen palvelukseen tulevia henkilöitä. Hallitus on kuitenkin katsonut, että perustuslakivaliokunnan lausunto on syytä pyytää siltä osin kuin esityksessä ehdotetaan säädettäväksi ansiotulojen vähentävästä vaikutuksesta maksettavan eläkkeen määrään.

Valiokunnan kannanotot

Lakiehdotuksen ainoa valtiosääntöoikeudellisesti merkittävä kysymys koskee sitä, aiheutuuko uusista säännöksistä eläkkeisiin sellaisia vaikutuksia, joita voitaisiin pitää puuttumisena hallitusmuodon 6 §:ssä turvattuun omaisuudensuojaan. Lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen mukaan uusia säännöksiä sovelletaan ainoastaan lain voimaantulon jälkeen alkaneisiin palvelussuhteisiin. Lailla ei siten puututtaisi esimerkiksi jo ansaittuihin eläke-etuuksiin. Voimaantulosääntelyn ollessa tällainen lakiehdotukseen ei liity säätämisyjärjestysongelmia.

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta esittää kunnioittavasti,

että lakiehdotus voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

nen, Moilanen, Nikula, Näsi, Vistbacka, Vähänäkki ja Väistö sekä varajäsen Helle.

